

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
завідувач кафедри ФМФР
Баранова В.Г.

“ _____ ” _____ 20 ____ р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра**

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

за магістерською програмою професійного спрямування:
«Фінансовий та страховий менеджмент»

на тему:

УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Виконавець:

студентка VI курсу фінансово-
економічного факультету

Рудь Юлія Володимирівна

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

Лапіна Ірина Сергіївна

/підпис/

Одеса 2018

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ	5
1.1. Економічна сутність, поняття та класифікація активів комерційного банку	5
1.2. Структура активів комерційного банку та їх класифікація.....	10
1.3. Сутність та принципи управління активами.....	21
1.4. Методи управління активами.....	28
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ТА АНАЛІЗ АКТИВІВ ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК».....	40
2.1. Загальна характеристика ПАТ КБ «Приватбанк» і його місце на ринку банківських послуг	40
2.2. Аналіз структури та динаміки активів комерційного банку ПАТ КБ «Приватбанк».....	43
2.3. Комплексний аналіз якості активів ПАТ КБ «Приватбанк».....	54
РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК».....	65
3.1. Сек'юритизація як ефективний фінансовий механізм управління активами комерційного банку	65
3.2. Застосування економіко-математичного моделювання в управлінні активами ПАТ КБ «Приватбанк»	71
3.3. Шляхи удосконалення процесу управління активами ПАТ КБ «Приватбанк».....	75
ВИСНОВКИ.....	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	87
ДОДАТКИ.....	93

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку банківської системи України одним із пріоритетним завдань є забезпечення стабільного функціонування і розвитку банків та банківської системи в цілому. Зростаюча цікавість до проблеми управління активами і пасивами банку пояснюється специфічним видом діяльності даної сфери бізнесу, посиленням факторів внутрішнього і зовнішнього середовища, конкуренції на національних і міжнародних ринках, а також фінансовою та економічною нестабільністю.

В умовах зростання конкуренції і зниження прибутковості основних банківських продуктів перед багатьма комерційними банками постає проблема підвищення ефективності управління активами і пасивами. Крім того, з боку НБУ посилюються вимоги щодо створення системи управління ризиками ліквідності, процентних ставок та інших ринкових ризиків зміни вартості активів.

Актуальність обраної теми полягає у необхідності удосконалення процесу управління активами банку, а також виключною потребою у забезпеченні банківськими установами покладених на них функцій.

Дослідження світових вчених з питань управління активами та пасивами банку знайшли відображення у працях О.П. Заруцької, Т.В. Корнієнко, Л.О. Примостки та інших, в яких головна увага приділялась саме методам управління активами і пасивами банку.

Метою дипломної роботи є дослідження механізму управління активами банку та визначення напрямків його удосконалення.

Комплексний підхід до реалізації поставленої мети окреслив коло завдань, які передбачалося вирішити при підготовці цієї дипломної роботи:

- комплексно розглянути поняття управління активами банку;
- визначити зовнішні та внутрішні фактори впливу на управління активами і пасивами банку;
- дослідити сукупність елементів системи управління активами і пасивами;

- охарактеризувати механізм управління активами і пасивами банку;
- провести загальну характеристику фінансово-економічної діяльності ПАТ КБ «Приватбанк»;
- розглянути механізм управління в ПАТ КБ «Приватбанк» та відповідний інструментарій планування, аналізу, контролю та регулювання активів;
- виділити шляхи удосконалення управління активами ПАТ КБ «Приватбанк».

Об'єктом дослідження виступають процеси управління активами банку, предметом - сукупність відносин, що виникають у процесі управління активами банку. Поглиблені дослідження здійснені за матеріалами діяльності ПАТ КБ «Приватбанк».

У роботі використано наступні методи: горизонтального, вертикального та коефіцієнтного аналізу; табличного та графічного зображення даних; моделювання прогнозованих процесів.

Теоретико-інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, які регулюють діяльність банків, інструкції та положення НБУ, статті економістів у фахових економічних виданнях, матеріали науково-практичних конференцій та семінарів з питань управління активами і пасивами банку, фінансова та статистична звітність банків тощо.

У першому розділі розглядаються теоретичні аспекти для розуміння поняття «активи комерційного банку», їхньої сутності, структури, джерел формування.

В другому розділі досліджується особливості фінансової діяльності банку та ефективність управління активами банку. Також велика увага приділяється історії становлення ПАТ КБ «Приватбанк», стану на сьогоднішній день.

В третьому розділі, розглядаються шляхи вдосконалення управління активами банку та перспективи розвитку ПАТ КБ «Приватбанк».

ВИСНОВКИ

Банківська система України складається з двох рівнів: Національного банку України та комерційних банків.

У ринковій економіці комерційним банкам належить велика роль, вони акумулюють значну частину кредитних ресурсів і надають своїм клієнтам повний комплекс фінансових послуг, включаючи кредитування, залучення депозитів, розрахункове обслуговування, займаються випуском і розміщенням цінних паперів тощо.

Саме комерційний банк виступав, в даному випадку, об'єктом дослідження. А точніше, ПАТ КБ «Приватбанк».

У діяльності комерційного банку важливим моментом є не тільки формування ресурсів, а й ефективне їх розміщення. Тому одним з основних напрямів аналізу банківської діяльності є аналіз його активних операцій. Він має сприяти підвищенню ефективності управління активами банку. Активи є важливим показником фінансової стійкості банку. Тому банківські установи вважають їх основним фактором підтримки „здоров'я” банку, фактором, який зумовлює їх можливість отримувати в майбутньому нові прибутки. Від стану активів залежить фінансовий потенціал банку, саме тому банки, особливо в сучасних умовах, повинні надавати особливої уваги для управління активами.

Активи банків – це частина бухгалтерського балансу, що характеризує розміщення й використання залучених банком коштів з метою одержання прибутку і підтримання ліквідності банку.

Активи банку відрізняються за ступенем ліквідності, прибутковості та ризикованості. Активи комерційного банку, як і будь-які види вкладення коштів, мають різні рівні ліквідності, тобто можливість трансформації в кошти у готівковій та безготівковій формі, придатні для негайного виконання банком зобов'язань перед вкладниками та іншими кредиторами, а також швидкість, з якою може бути проведена ця трансформація. Так, банкноти і монети в касі банку можуть бути негайно використані для видачі депозитів приватним вкладникам, а довгостроковий кредит, наданий для будівництва

офіс-центру, не може бути швидко трансформований у кошти на кореспондентському рахунку банку або у готівкові кошти в його касі.

Особливостями активів банку порівняно з виробничими компаніями є незначна питома вага матеріальних активів — основних засобів тощо — і висока частка активів у грошовій формі.

Аналіз активів банку являє собою оцінку ефективності скоординованого управління банківським балансом.

Під управлінням активами розуміють шляхи і порядок розміщення власних і залучених коштів. Стосовно комерційним банкам - це розподіл на готівку, інвестиції, позики та інші активи. Особливу увагу при розміщенні коштів приділяється інвестиціям у цінні папери і позичковим операціям, зокрема складу портфелів цінних паперів і непогашених позик.

Комерційні банки повинні розподіляти залучені кошти в різні види активних операцій не знижуючи прибутковість і ліквідність. При цьому комерційні банки можуть керуватися трьома методами розміщення коштів: метод загального фонду коштів, метод розподілу активів, метод наукового управління.

Головною метою аналізу активних операцій банку є виявлення напрямів розміщення ресурсів банку, які дають найбільший дохід.

Аналіз активів банку здійснюється в такій послідовності:

- вивчається динаміка зміни загальних активів, у тому числі окремих його статей (горизонтальний аналіз);
- аналізується структура активів банку за різними класифікаційними ознаками (вертикальний аналіз):
 - з'ясовується структура активів за дохідністю, що характеризує ділову активність банку;
 - аналізується структура активів банку за ліквідністю та за ризикованістю.

Аналіз активів банку здійснюється за наступними напрямками:

- загальний аналіз активів банку (кількісний аналіз);
- якісний аналіз активів банку (коефіцієнтний аналіз).

Загальний аналіз активних операцій дав змогу виявити зміни у розподілі агрегованих статей балансу як у динаміці, так і у внутрішній структурі активних операцій балансу банку і визначити, за рахунок яких операцій зросла (зменшилася) прибутковість (збитковість), виявити зміни (збереження пріоритетів у банківській діяльності). Коефіцієнтний аналіз дав змогу оцінити стан ліквідності та платоспроможності банку, якість кредитного портфеля, надійність банку, стан розвитку ресурсної бази, прибутковість роботи банку.

У структурі активних операцій традиційно найбільшу питому вагу мають кредитні операції. Це пов'язано з об'єктивною властивістю капіталу спрямовуватися у сфери, де найвища норма прибутку.

Аналіз кредитоспроможності позичальника необхідний для визначення доцільності встановлення кредитних відносин з конкретним позичальником з позиції допустимого для банку рівня кредитного ризику.

У дипломній роботі було ознайомлення з ПАТ КБ «Приватбанк» та проведено загальний (горизонтальний, вертикальний) та коефіцієнтний (якісний) аналіз активів банку.

Протягом аналізованого періоду діяльності банку (2012-2016рр.), ПАТ КБ «Приватбанк» зберігав своє становище на банківському ринку України, де стабільна позиція надійності, зваженого прийняття ризиків вигідно виділяла його серед конкурентів.

Переживши разом з усією банківською системою труднощі фінансової кризи, банк закінчив 2016 рік з загальним темпом приросту активів. Також спостерігається збільшення цінних паперів. Темп приросту характеризує динаміку основних засобів та нематеріальних активів. Це може бути результатом розвитку банку, розширення мережі його філій, підвищення рівня технічного забезпечення тощо. У цьому випадку зміни можна вважати нормальними. Але якщо тенденцію підвищення питомої ваги основних засобів не буде зупинено, структура активів банку погіршиться і перетвориться на неефективну.

У 2016 році спостерігається негативна тенденція динаміки коефіцієнтів ризикованості, дохідності, співвідношення високоліквідних активів до робочих активів, оборотності активів, що свідчить про погіршення політики управління активами банку. Частково це пов'язано з процесами націоналізації банку.

Отже, можна сказати, що за 2012-2016 роки в ПАТ КБ «Приватбанк» були досить значні зміни під впливом законодавчих факторів, кризових явищ та завдяки розвитку банку. В цілому роботу банку можна охарактеризувати як ефективну, про що свідчить поліпшення якості активів банку з позиції ризику, банк нарощував активи, при цьому не забуваючи про ліквідність та надійність.

Підбиваючи підсумок, можна сказати, що динаміка, склад і структура активів відповідає основним принципам і напрямам розвитку банку, але розвиток активів далі вимагає їх коригування в напрямі підвищення питомої ваги кредитного портфеля, портфеля цінних паперів й уповільнення темпів приросту інших активів.

Виділяють 3 основних методи управління активами: метод загального фонду коштів, метод розподілу активів та метод наукового управління.

Для нашого банку в даній ситуації більш підходящим є метод загального фонду коштів. Цей метод охоплює і вирішує усі основні проблеми ПАТ КБ «Приватбанк», які були виявлені в ході аналізу.

Даний метод вимагає від керівництва банку рівного дотримання принципів ліквідності і прибутковості. Завданнями цього методу є встановлення частки коштів у якості первинного резерву; створення "некасові" ліквідних активів, які до того ж приносять певний дохід; формування портфеля позик, і нарешті, в останню чергу при розміщенні коштів визначається склад портфеля цінних паперів.

Щодо проблемних активів ПАТ КБ «Приватбанк», то вони негативно впливають на структуру активів банків та рівень якості кредитних портфелів, чинять тиск на показник достатності регулятивного капіталу банків, суттєво знижують ефективність банківської діяльності, створюють труднощі для

роботи позичальників та кредиторів, ускладнюють процес управління фінансовими потоками, підривають довіру вкладників та інвесторів до банківської системи, істотно скорочують можливості фінансування реального сектора економіки країни. Виділяють внутрішні та зовнішні методи управління проблемними активами.

Ще одним методом поліпшення управління активами можна виділити сек'юритизацію. Оскільки сек'юритизація є досить новим явищем, в роботі було розглянуто її визначення.

Проведений аналіз літературних джерел показав, що сек'юритизація активів являє собою інноваційну форму фінансування, засновану на списанні фінансових активів з балансу підприємства і їхньому рефінансуванні за допомогою випуску цінних паперів на міжнародному ринку й ринку капіталів. Сек'юритизація успішно конкурує з іншими способами рефінансування, у тому числі, з факторингом, позикою під заставу грошових вимог й іншими. Механізми сек'юритизації фінансових активів відрізняються комплексним характером. Світовий досвід показує, що поширення використання механізмів сек'юритизації відбувається в умовах сформованого ринку іпотечних і споживчих кредитів. Саме розвиток іпотечного та споживчого ринку кредитування в Україні спричинив потребу в сек'юритизації фінансових активів. У майбутньому очікується значне поширення процесу сек'юритизації в Україні, оскільки все більше інститутів фінансового ринку вбачають вигоди від сек'юритизації фінансових активів для своєї діяльності. Але в Україні досить мало науковців займаються цим актуальним питанням, яке є не досконало вивченим і дуже перспективним, особливо в умовах економіки нашої країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексєєнко М. Структура капіталу комерційного банку. // Фінанси України. – 2010.- с. 129
2. Аналіз діяльності комерційного банку. За редакцією д. е. н., проф. Ф.Ф. Бутинця, д. е. н., проф. А. М. Герасимовича. Ж.: ПП «РУТА», 2011. –326 с.
3. Аналітичний огляд банківської системи України/ Офіційний сайт НРА «Рюрік» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rurik.com.ua>
4. Бакун О. Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України // Вісник НБУ. –2011. –№1. – с.126
5. Банківська система України: інституційні зміни та інновації. Кол. моногр. / [Л.О. Примостка, М.І Дибя, І.В. Краснова та ін].; за заг.ред . Л.О. Примостки. - К.: КНЕУ, 2015. – 434 с.
6. Банківська справа / За ред. Тиркала. - Тернопіль: Край, 2006. –412 с.
7. Банківський менеджмент / О.А.Кириченко, І.В. Гіленко, С.Л. Роголь та ін. Ред. Кириченко О.А.К.: Знання-прес, 2005.- 395 с.
8. Банківські операції : Підручник. — 2-ге вид., випр. і доп. / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. А. М. Мороза. — К.: КНЕУ, 2002. — 476 с.
9. Банківські операції: Підручник/ Під ред. А. М. Мороза, М. І. Савлука та ін.–К., 2010. –382 с.
10. Банківські операції: Підручник / За ред. А. М. Мороза. — 2-ге вид. — К.: КНЕУ, 2008. — 476 с.
11. Банковский менеджмент. Под ред. Лаврушина О.И. 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Кнорус, 2009. — 560 с.
12. Васюренко О. В. Банківські операції: навчальний посібник / О. В. Васюренко. – 6-те вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 318 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
13. Вовчак О.Д. Аналіз активів банку, Кредит і банківська справа: Підручник – К.: Знання, 2008.– 564 с.

14. Герасимович А.М. Аналіз банківської діяльності — К.: КНЕУ, 2004. — 599 с. Точка доступу: <http://studentbooks.com.ua/content/view/290/54/1/0/>
15. Головка А.Т., Грушко В.І., Денисенко М.П. та ін.. (За ред.. О.С. Любуня та В.І. Грушко). Система банківського менеджменту: Навч. Посіб. — Київ: Фірма «ІНКОС», 2004. — 480с.
16. Дзюблюк О.В. Оптимізація управління активами і пасивами комерційного банку // Фінанси України – 2011 – № 5 – С.129.
17. Євтух О.Т., Євтух О.О. Фінансовий менеджмент для магістрів і не тільки. Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2011. 408с.
18. Єріс Л.М. Комплексний аналіз якості активів банку / Л. М. Єріс //Вісник ДНУ. — Серія «Економіка». — 2010. — №2.2010.
19. Загородній А. Словник банківських термінів / А. Загородній, О. Сліпущко, Г. Вознюк, Т. Смовженко. — К. : Аконіт, 2004. — 605 с.
20. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 7.12.2000 р. № 2121 (із змінами) // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
21. Закон України «Про Національний банк України» від 20 травня 1999 р. № 679-XIV(із змінами та доповненнями)// [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>;
22. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: затв.постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001р. №368)// [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/>
23. Капаєва М. М., Лях М. С. Фінансове право: Навчальний посібник. — Київ: Центр навчальної літератури, 2004. — 248 с.
24. Карчева Г.Т., Оцінка ефективності управління активами і пасивами банків України, - 2011.
25. Кириченко О.А., Міщенко В.І. Банківський менеджмент: Підручник. — К.: Знання, 2005. — 831с.

26. Кирпатенко В. М. Проблеми забезпечення стабільного розвитку національних банківських систем: теорія, практика та світовий досвід: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції (13-14 січня 2012 року): Удосконалення управління активами та пасивами банку в посткризовий період.
27. Коваленко М.А. Операції сучасного комерційного банку: Навчальний посібник. – Олді-плюс, 2004. – 272 с.
28. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року. Постанова Правління Національного банку України 18.06.2015, № 391. [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=18563297>
29. Конспект лекцій. Банківські операції. Точка доступу: http://buklib.net/component/option,com_jbook/task,view/Itemid,36/catid,196/id,9060/
30. Концепція економічного капіталу банку: практичний аспект застосування. Грищенко А.І.//Актуальні проблеми економіки – 2012. - №8(134). – С. 258.
31. Корнієнко Т. Стратегічне управління активами та пасивами комерційного банку в умовах перехідної економіки. // Вісник НБУ.–2010. – с. 141
32. Корпоративні відносини в банківському секторі : фінансові механізми та маркетингові стратегії: моногр. / П. П. Гаврилко, М. О. Кужелєв, І. Г. Брітченко. – Рівне- Новий Сонч : Волин. обереги, 2016. – 228 с.
33. Косова Т.Д. Аналіз банківської діяльності: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2008. -486с.
34. Кочетков В.Н. Анализ банковской деятельности: теоретико-прикладной аспект: Монография. – К.: МАУП, 2002. – 192 с.
35. Криклій О. А. Формування кредитної політики банку [Текст] / О. А. Криклій, О. В. Мірошніченко // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2013.– №3. – С. 165-171

36. Лаврушин О.І. Банківська справа: сучасна система кредитування: Навчальний посібник/О.І. Лаврушин, О.Н. Афанасьєва, С.Л. Корнієнко; під ред. О.І. Лаврушина. - 2-е вид. - М.; КНОРУС, 2006.
37. Мещеряков А.А. Організація діяльності комерційного банку. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 608с.
38. Мещеряков А. А. Управління активами та пасивами комерційного банку як основа побудови його внутрішньої економіки.//Актуальні проблеми економіки. – 2008. - №5. – с. 117-185.
39. Мещеряков А.А., Лисяк Л.В. Фінансовий менеджмент у банках: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 208с.
40. Мілай А. О. Кредитно-розрахункові операції : Навч. посіб. — К.: МАУП, 2004. — 204 с.
41. Міщенко В.І., Кротюк В.Л. Центральні банки: організаційно-правові засади. – К.: Т-во «Знання», КОО. – 2004. – 372с.
42. Осадчий І., Шляхи вдосконалення роботи з проблемними активами банків України, 2011
43. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
44. Офіційний сайт Національного банку України. [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/>
45. Офіційний сайт ПАТ КБ «Приватбанк». [Електронний ресурс].
46. Офіційний сайт агентства Smida. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://smida.gov.ua/db/emitent/search>
47. Парасій-Вергуненко І. М. Аналіз банківської діяльності: Нав.-метод. Посібник для самост. Вивч. Дисц. – К.: КНЕУ, 2007. – 347с.
48. Прийдун Л. Оцінка зарубіжного досвіду мінімізації рівня проблемної заборгованості у кредитних операціях банків / Л. Прийдун // Науковий вісник: Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє. – 2011. – № 16. – С. 201–209
49. Примостка Л. Управління активами і пасивами комерційного банку. // Вісник НБУ.- 2011. – с.137

50. Примостка Л.О. Фінансовий менеджмент банку: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 1999. – 280с.
51. Прокопенко І.Ф., Ганін В.І., Соляр В.В., Масолов С.І. Основи банківської справи: Навч. посіб. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 410с.
52. Проф. Г.І. Башнянин , д-р екон. наук; доц. В.А. Сидоренко , канд. екон. наук; аспір. М.Б. Люлик. Вдосконалення роботи з проблемними активами банків – запорука оздоровлення банківської системи, Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. – Вип. 22.11
53. Розвиток банківської системи в умовах формування нової архітектури фінансового ринку / За ред. В.В. Коваленко. – Одеса: Видавництво «Атлант», 2012. – 765 с.
54. Романова М.І., Устюгова Ж.В. Основи банківської справи. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 168с.
55. Рябокінь М.В. Аналіз процесу сек'юритизації фінансових активів, 2009
56. Рябокінь М.В. Сек'юритизація фінансових активів, як інновація на фінансовому ринку (теоретичний аспект), 2008
57. Сорокина, И. Комплексный анализ активов коммерческого банка. Режим доступа: <http://bankir.ru/technology/article/2436601>
58. Тарануха Інна. Зарубіжний досвід управління проблемними кредитами банків.//Збірник наукових праць ДЕТУТ. Серія «Економіка і управління», 2012. Вип. 19
59. Торяник Ж.І. Нові тенденції банківського маркетингу: вітчизняний і зарубіжний досвід / Ж.І. Торяник, К.В. Антимоник // Вісник Університету банківської справи НБУ. – 2013.- № 1. – с. 219 - 224.
60. Твердохліб М.Г. Інформаційне забезпечення менеджменту – 2002 (224с.)
61. Чернявский А. П., Царева Л. К. Финансовое право: Учебник. – Х.: ООО «Одиссей», 2003. – 448 с.
62. Шейко О.П. Сек'юритизація фінансових активів – інноваційний механізм рефінансування та управління ризиками, 2014

63. Шепель Є.В. Рефінансування як одна із форм підтримки ліквідності банків України / В. Шепель // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – № 7. – С. 772-775.
64. Яценко О. В. Проблеми та шляхи реалізації стратегії клієнтоцентричності банків в умовах глобалізації фінансових ринків / О. В. Яценко // Науковий вісник. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Науки: економіка, політологія, історія. – 2013. – №7 (186). – С. 103-112
65. Яцюта А.В. Активи та їх вплив на вартість банку.//Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. - №3. – с. 118-121.